

חוק הרשות לפיקוח חקלאי, התשמ"ח-1988*

פרק א': פרשנות

1. בחוק זה -

הגדרות

"מועצה חקלאית" - כל אחת מאלה:

- (1) המועצה לשיווק פרי הדר לפי פקודת פרי הדר (פיקוח ושיווק), התש"ח-1948¹, פקודת שיווק פרי הדר, 1947², ופקודת הפיקוח על פרי ההדר, 1940³;
- (2) המועצה לפי חוק המועצה לייצור ולשיווק של ירקות, התשי"ט-1959⁴;
- (3) המועצה לפי חוק המועצה לענף הלול (ייצור ושיווק), התשכ"ד-1963⁵;
- (4) מועצת הפירות לפי חוק מועצת הפירות (ייצור ושיווק), התשל"ג-1973⁶;
- (5) המועצה לפי חוק המועצה לצמחי נוי (יצוא ושיווק), התשל"ו-1976⁷;

"חיקוקי המועצות החקלאיות" - החיקוקים המפורטים בהגדרת "מועצה חקלאית";

"חיקוקי החקלאות" - החיקוקים המנויים בתוספת:

"המנהל" - המנהל הכללי של הרשות שמונה לפי סעיף 13;

"הרשות" - הרשות לפיקוח חקלאי שהוקמה לפי חוק זה;

"השר" - שר החקלאות.

פרק ב': הרשות

סימן א': הקמת הרשות והחלת הפיקוח

2. מוקמת בזה הרשות לפיקוח חקלאי.

הקמת הרשות

3. הרשות היא תאגיד.

הרשות - תאגיד

4. הרשות היא גוף מבוקר כמשמעותו בסעיף 9(6) לחוק מבקר המדינה, התשי"ח-1958 [נוסח משולב]⁸.

הרשות - גוף מבוקר

5. תפקידה של הרשות הוא הפעלת פיקוח לענין עבירות לפי חיקוקי המועצות החקלאיות ולפי חיקוקי החקלאות, בכפוף לאמור בסעיף 6 (להלן - הפיקוח החקלאי).

תפקיד הרשות

6. (א) השר, בהתייעצות עם מועצת הרשות, יקבע בצו את העבירות שלענינן יופעל הפיקוח החקלאי ואת מועד הפעלתן, ובלבד -

החלת הפיקוח

* נתקבל בכנסת ביום י"ג בתמוז התשמ"ח (28 ביוני 1988); הצעת החוק דברי הסכר פורטמו בה"ח 1862, התשמ"ח, עמ' 90.

¹ ע"ד התש"ח, תוס' א', עמ' 15; ס"ח התשי"ט, עמ' 143.

² ע"ד 1947, תוס' 1, עמ' 204; ס"ח התשי"ט, עמ' 228.

³ ע"ד 1940, תוס' 1, עמ' 179; ס"ח התשי"ד, עמ' 137.

⁴ ס"ח התשי"ט, עמ' 222; התשמ"א, עמ' 178.

⁵ ס"ח התשכ"ד, עמ' 12; התשמ"א, עמ' 179.

⁶ ס"ח התשל"ג, עמ' 310; התשמ"א, עמ' 181.

⁷ ס"ח התשל"ו, עמ' 227; התשי"ט, עמ' 230.

⁸ ס"ח התשי"ח, עמ' 92; התשמ"ד, עמ' 129.

(1) שלא יינתן צו כאמור להפעיל פיקוח חקלאי לענין עבירה על חיקוקי המועצות החקלאיות, למעט אלה הנוגעים למועצה לשיווק פרי הדר, אלא לאחר התייעצות עם שר התעשייה והמסחר;

(2) שלא יינתן צו כאמור להפעיל פיקוח חקלאי לענין עבירה פלוגנית שבחיקוק, אלא לאחר התייעצות עם מי שסמכות הפיקוח לענין אותה עבירה נתונה לו;

(3) שלא יופעל פיקוח חקלאי כאמור, לענין עבירה על חיקוק מחיקוקי החקלאות, אלא לאחר שהובטח המימון הכרוך בכך כפי שנקבע בתקנות בהתייעצות עם מועצת הדרשות.

(ב) קבע השר עבירה בצו כאמור בסעיף קטן (א), לא יופעל פיקוח חקלאי, החל במועד הפעלתו של הצו, בידי מי שסמכות הפיקוח לענין אותה עבירה היתה נתונה לו ערב תחילתו של הצו.

סימן ב': מועצת הדרשות

7. (א) לרשות תהיה מועצה של שנים עשר חברים שימנה השר, והם: נציג של כל אחת מחמש המועצות החקלאיות: שני נציגים של השר מבין עובדי משרדו, נציג של שר המשטרה, נציג של שר התעשייה והמסחר ונציג של היועץ המשפטי לממשלה, שיתמנו שלושתם מבין עובדי המדינה, וכן שני נציגי ארגונים שלדעת השר הם ארגונים חקלאיים יציגים.

(ב) השר ימנה את אחד מנציגיו ליושב ראש המועצה ואת נציגו השני לממלא מקום היושב ראש.

איתחולם
שכר

8. חבר המועצה לא יקבל שכר בעד שירותיו.

ישיבות המועצה

9. (א) ישיבות המועצה יתקיימו אחת לחודש לפחות: יושב ראש המועצה יזמן את ישיבותיה ויקבע את זמנן, מקומן וסדר יומן, בכפוף להוראות סימן זה.

(ב) השר או שלושה מחברי המועצה רשאים לדרוש קיום ישיבה מיוחדת של המועצה: בישיבה המיוחדת תדון המועצה בנושאים המפורטים בדרישה: החלטות שנתקבלו בישיבה שקיומה נדרש בידי השר יובאו לידיעתו בהקדם, והוא רשאי, תוך שלושים ימים מהיום שהובאו לידיעתו, לדרוש מן המועצה לקיים דיון נוסף בנושא.

סדרי עבודת
המועצה

10. (א) המנהל יזמן לכל ישיבות המועצה.

(ב) המנין החוקי בישיבת המועצה הוא רוב חבריה ובהם יושב ראש המועצה או ממלא מקומו: משנפתחה הישיבה במנין חוקי, יהא המשכה כדיון בכל מספר משתתפים, ובלבד שלא תתקבל החלטה אלא אם כן נכחו בעת קבלתה לפחות שלושה חברים, ובהם היושב ראש או ממלא מקומו.

(ג) החלטות המועצה יתקבלו ברוב דעות המשתתפים בהצבעה.

(ד) המועצה תקבע לעצמה את סדרי עבודתה ונהלי דיוניה ככל שלא נקבעו כחוק זה או

לפיו.

11. (א) המועצה, מבלי לגרוע משאר תפקידיה –
- (1) תחליט בדבר מדיניות הפיקוח החקלאי של הרשות ותכין תכניות לביצועה;
- (2) תכין את תקציב הרשות;
- (3) תעקוב אחר ביצוע המדיניות של הרשות, תכניותיה ותקציבה.
- (ב) החלטות המועצה לפי פסקה (1) טעונות אישור השר, ובלבד שאישור כאמור של החלטות הנוגעות לחיקוקי המועצות החקלאיות, למעט אלה של המועצה לשיווק פרי הדר, לא יינתן אלא לאחר התייעצות עם שר התעשייה והמסחר.
12. (א) השר רשאי לדרוש מהמועצה דין וחשבון וכן מידע שוטף או חד-פעמי בכל ענין שהוא בגדר תפקידיה וסמכויותיה; המועצה תגיש לשר כל דין וחשבון שדרש, תוך שלושים ימים מיום הדרישה.
- (ב) סמכות הנתונה לשר לפי סעיף קטן (א) תהא נתונה גם לשר התעשייה והמסחר ככל שמדובר בענין הנוגע למועצות החקלאיות, למעט המועצה לשיווק פרי הדר.
- סימן ד': מנהל הרשות ועובדיה
13. המועצה, באישור השר, תמנה מנהל כללי לרשות ותקבע את תפקידיו, שכרו ותנאי העסקתו; הודעה על המינוי תפורסם ברשומות.
14. (א) המנהל ינהל את עניני הרשות במסגרת המדיניות שלה, תכניותיה ותקציבה, הכל כפי שתקבע המועצה, ויהיה אחראי כלפי המועצה בביצוע תפקידיו במסגרת סמכויותיו.
- (ב) המועצה רשאית לדרוש מהמנהל דינים וחשבונות על פעולותיה של הרשות, לדון בהם ולקבוע מסקנותיו; דרשה המועצה דין וחשבון כאמור, יגישו המנהל תוך שלושים ימים מיום הדרישה.
15. (א) דין קבלתם של עובדים לרשות ומינוייהם יהיה כדיון זה של עובדי המדינה, בשינויים שייקבעו בתקנות.
- (ב) התקן של עובדי הרשות, שכרם ותנאי עבודתם, למעט גימלאות, יהיו כשל עובדי המדינה ובתיאומים שתקבע מועצת הרשות, באישור השר.
- סימן ה': תקציב וכספים
16. (א) הוצאות תקציב הרשות למימון הפיקוח החקלאי יכוסו כדלקמן:
- (1) לענין חיקוקי המועצות החקלאיות – בידי המועצות החקלאיות;
- (2) לענין חיקוקי החקלאות – כפי שייקבע בתקנות כאמור בסעיף 6(3).
- (ב) לענין סעיף קטן (א)(1) יקבע השר בתקנות את חלקה של כל מועצה חקלאית בתקציב הרשות, וכן את השיעורים והמועדים להעברתו לרשות.
17. אחת לשנה תכין המועצה את הצעת התקציב של הרשות לשנת הכספים הבאה, ותגיש אותה לאישורו של השר במועד שייקבע בתקנות.
18. (א) אחת לשנה תכין המועצה דו"ח שנתי לגבי הרשות.

(ב) הדו"ח השנתי יוגש לשר לא יאוחר מיום 31 במרס של כל שנה לגבי השנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר שקדם לו, והוא יכלול:

(1) מאזן שנתי;

(2) דין וחשבון על ההכנסות וההוצאות, לרבות ציון היעוד של עודפי ההכנסות;

(3) סקירה על פעולות הרשות.

(ג) דין וחשבון כאמור בסעיף קטן (א) יוגש לוועדת הכלכלה של הכנסת, וככל שהוא נוגע למועצות החקלאיות, למעט המועצה לשיווק פרי הדר, יוגש גם לשר התעשייה והמסחר.

פרק ג': סמכויות פיקוח

19. (א) המועצה תמנה מפקחים מבין עובדי הרשות לשם ביצוע הפיקוח החקלאי; המינוי ייעשה בכתב.

(ב) על מינוי מפקחים לפי סעיף זה תינתן הודעה לשר המשטרה, ושר המשטרה רשאי להסמיכם, בהסמכה כללית או מיוחדת, לערוך חקירות לשם ביצוע הפיקוח החקלאי.

20. (א) היה למפקח יסוד סביר להניח שהדבר דרוש לביצועו של הפיקוח החקלאי, מוסמך הוא –

(1) לעצור כל כלי הובלה ולערוך בו חיפוש;

(2) להיכנס לכל מקום ולערוך בו חיפוש, אולם אין להיכנס למקום המשמש למגורים אלא לפי צו חיפוש מאת בית משפט מוסמך, והוראות סעיפים 26 עד 28 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969⁹, יחולו, בשינויים המחוייבים, על חיפוש לפי פסקה זו;

(3) לתפוס כל חפץ, אם יש למפקח יסוד סביר להניח שנעברה בו עבירה שחל עליה הפיקוח החקלאי, ורשאי הוא לתפוס חמרי אריזה או מסמכים העשויים, לדעתו, לשמש ראיה במשפט על עבירה כאמור.

(ב) לענין פרק זה, "חפץ" – לרבות כלי הובלה, בעל חיים, בשר, צמח וכל תוצרת חקלאית.

(ג) מפקח שהוסמך כאמור בסעיף 19(ב), רשאי לחקור כל אדם בשל עבירה שלענינה חל הפיקוח החקלאי; על החקירה יחולו הוראות סעיפים 2 ו-3 לפקודת הפרוצידורה הפלילית (עדות)¹⁰.

חובה למסור
מידע ודוגמאות

21. (א) חייב אדם למסור למפקח, לפי דרישתו, ידיעות, דוגמאות, פנקסים ושאר תעודות שלדעת המפקח יש במסירתם כדי להבטיח ביצועו של הפיקוח החקלאי; דרש המפקח דוגמאות – הן יימסרו לו ללא תשלום.

(ב) דוגמאות שנמסרו לפי סעיף קטן (א), מותר לבדקן במעבדה ולנהוג בהן ככל דרך אחרת.

⁹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 12: ס"ח התש"ם, עמ' 116.
¹⁰ חוקי א"י, כרך א', עמ' 439: ס"ח התשכ"ה, עמ' 53.

(1) הרשות רשאית לשמור את החפץ עד שבית משפט או ועדת קנסות כמשמעותה בחיקוקי המועצות החקלאיות, שלהם הוגש כתב אישום על העבירה שנעברה לענין אותו חפץ, יחליטו מה ייעשה בו; לא הוגש כתב אישום כאמור תוך ששים ימים מיום התפיסה, יוחזר החפץ לידי מי שמידיו נתפס; התעורר ספק למי להחזירו – רשאים הרשות או האדם התובע זכות בחפץ לבקש הכרעה בענין מבית משפט השלום שבתחום שיפוטו נתפס החפץ;

(2) נשמד החפץ, ניווק או שערכו פחת ובית המשפט שוכנע כי הרשות התרשלה בשמירתו, רשאי הוא לחייב את הרשות בתשלום פיצויים כסכום שייקבע;

(3) עלול החפץ להתקלקל אם לא יימכר מיד, בין בשל טיבו המיוחד ובין מסיבה אחרת, רשאית הרשות למכרו; דמי המכר יופקדו בקופת הרשות ויחולו עליהם הוראות פסקה (1) כאילו היו חפץ שנתפס; זוכה מי שהוגש נגדו כתב האישום, יוחזר לו שווי החפץ ביום תפיסתו, לפי מחירים הממוצע באותו יום של חפצים מסוגו, בשוק הסיטונאי לפירות וירקות של תל-אביב;

לסכום האמור ייוספו הפרשי הצמדה למדד, מן המדד שפורסם לאחרונה לפני מועד המכירה של החפץ עד המדד שפורסם לאחרונה לפני יום החזרתם בפועל של דמי המכר לענין זה, "מדד" – מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

(4) על אף האמור בפסקה (3), אם היה החפץ שנמסר גידול חקלאי כמשמעותו בחיקוק מחיקוקי המועצות החקלאיות, יופקדו דמי המכר בקופת המועצה החקלאית הנוגעת לענין במקום בקופת הרשות, והוראות פסקה (1) החלות על הרשות יחולו בשינויים המחוייבים על המועצה החקלאית האמורה.

(5) היה החפץ כלי הובלה, רשאי בית משפט השלום לשחררו, לבקשת האדם התובע זכות בו, אף לפני שהוגש כתב אישום, ורשאי הוא להתנות את השחרור במתן ערובה.

פרק ד': הוראות שונות

23. הופעלה סמכות של מפקח לענין חוק זה, יהיה כוחם של הממצאים וחומר החקירה יפה לענין פקודת מס הכנסה¹¹ ולענין חוק מס ערך מוסף, התשל"ה-1975¹², הכל לפי כללים ותיאומים שיקבע שר האוצר בהסכמת השר.

סמכות מספק
לענין חוקי מס

24. דין הרשות כדין המדינה לענין –

דין הרשות
כדין המדינה

(1) תשלום מסים, מס בולים, אגרות, ארנונות, היטלים ותשלומי חובה אחרים;

(2) חוק הנזיקין האזרחיים (אחריות המדינה), התשי"ב-1952¹³;

(3) סעד בדרך צו מניעה וצו עשה.

25. (א) דין חברי מועצת הרשות ועובדי הרשות לענין חיקוקים אלה כדין עובדי המדינה;

דין חברי
מועצת הרשות
ועובדי הרשות

¹¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120: ס"ח התשמ"ו, עמ' 2.
¹² ס"ח התשל"ה, עמ' 52: התשמ"ו, עמ' 264.
¹³ ס"ח התשי"ב, עמ' 339: התשל"ב, עמ' 134.

- (1) חוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969¹⁴;
- (2) חוק שירות המדינה (סיוג פעילות מפלגתית ומגבית כספים), התשי"ט-1959¹⁵;
- (3) חוק שירות הציבור (מתנות), התש"ם-1980¹⁶;
- (4) חוק שירות הציבור (הגבלות לאחר פרישה), התשכ"ט-1969¹⁷;
- (5) פקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971¹⁸;
- (6) פקודת הנזיקין [נוסח חדש]¹⁹.

(ב) חוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963²⁰, יחול על עובדי הרשות כאילו היו עובדי המדינה; לענין זה יבוא שר החקלאות במקומו של השר בכל מקום שמדובר בחוק האמור בשר, ומנהל הרשות יבוא במקום המנהל הכללי בכל מקום שמדובר בו בחוק האמור.

ביצוע ותקנות

26. (א) השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות לביצועו.
- (ב) השר רשאי, בצו, לאחר התייעצות עם מועצת הרשות וכאישור ועדת הכלכלה של הכנסת, לשנות את רשימת חיקוקי החקלאות שבתוספת.

תחילה

27. תחילתו של חוק זה ששים ימים מיום פרסומו.

תוספת

(סעיף 1)

חיקוקי החקלאות:

1. חוק הזרעים, התשט"ו-1956²¹;
2. חוק הגנת הצומח (נוקי עוים), התשי"ו-1950²²;
3. חוק הגנת הצומח, התשט"ז-1957²³;
4. חוק הפיקוח על יצוא הצמח ומוצריו, התשי"ד-1954²⁴;
5. פקודת היערות, 1936²⁵;
6. חוק להגנת חיית הבר, התשט"ו-1955²⁶;
7. חוק גנים לאומיים, שמורות טבע ואתרי הלאום, התשכ"ג-1963²⁷;
8. פקודת הדיג, 1937²⁸;
9. פקודת הגנת הדבורים [נוסח חדש], התשמ"ג-1983²⁹;

¹⁴ ס"ח התשכ"ט, עמ' 103: התשמ"ו, עמ' 236.

¹⁵ ס"ח התשי"ט, עמ' 190: התשכ"א, עמ' 60.

¹⁶ ס"ח התש"ם, עמ' 2.

¹⁷ ס"ח התשכ"ט, עמ' 144: התש"ם, עמ' 100.

¹⁸ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 18: ס"ח התשמ"ב, עמ' 197.

¹⁹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 10: ס"ח התשמ"א, עמ' 134.

²⁰ ס"ח התשכ"ג, עמ' 50: התשמ"ב, עמ' 20.

²¹ ס"ח התשט"ו, עמ' 97: התשכ"ה, עמ' 55.

²² ס"ח התשי"ו, עמ' 311.

²³ ס"ח התשט"ו, עמ' 79: התשמ"ב, עמ' 204.

²⁴ ס"ח התשי"ד, עמ' 137: התשכ"ח, עמ' 56.

²⁵ חוקי א"י, כרך א', עמ' 690: ע"ר 1942, תוס' 1, עמ' 31.

²⁶ ס"ח התשט"ו, עמ' 10: התשל"ד, עמ' 143.

²⁷ ס"ח התשכ"ג, עמ' 149: התשמ"ב, עמ' 34.

²⁸ ע"ר 1937, תוס' 1, עמ' 137: ס"ח התשמ"א, עמ' 48.

²⁹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 36.

10. פקודת הכלבת, 1934³⁰;
11. פקודת מחלות בעלי חיים [נוסח חדש], התשמ"ה-1985³¹;
12. חוק להשבחת ייצור חקלאי (בעלי חיים), התשי"ב-1952³²;
13. חוק לפיקוח על ייצוא של בעלי חיים ושל תוצרת מן החי, התשי"ז-1957³³;
14. חוק המועצה לייצור ולשיווק של אגוזי אדמה, התשי"ט-1959³⁴;
15. חוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968³⁵, ככל שהוא נוגע לתקנות שהתקין שר החקלאות לפיו;
16. חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים, התשי"ח-1957³⁶, ככל שהוא נוגע לצוים שהתקין שר החקלאות לפיו.
17. חוק ההתישבות החקלאית (סייגים לשימוש בקרקע חקלאית ובמים), התשכ"ז-1967³⁷.

אריה נחמקין
שר החקלאות

יצחק שמיר
ראש הממשלה

חיים הרצוג
נשיא המדינה

³⁰ ע"ר 1934, חוס' 1, עמ' 242; ס"ח התשי"ג, עמ' 56.
³¹ ס"ח התשמ"ה, עמ' 83.
³² ס"ח התשי"ב, עמ' 128.
³³ ס"ח התשי"ז, עמ' 44.
³⁴ ס"ח התשי"ט, עמ' 76; התש"ם, עמ' 228.
³⁵ ס"ח התשכ"ח, עמ' 204; התשמ"ג, עמ' 48.
³⁶ ס"ח התשי"ח, עמ' 24; התשמ"ו, עמ' 128.
³⁷ ס"ח התשכ"ז, עמ' 108.